

Sør-Aurdal kommune
Tingvollbakkin 15
2930 BAGN

Saksbehandler, innvalgstelefon
David Larsen, 62 55 11 71

Statsforvalteren utfører ikke lovlighetskontroll

Vi viser vil vårt brev datert 23. februar 2022. Der ba vi om opplysninger i sak hvor Sør-Aurdal kommunestyre 16. desember 2021 vedtok å opprette en arbeidsgruppe. Dette for å vurdere om det er grunnlag for lovlighetskontroll av vedtaket med grunnlag i kommuneloven (koml.) § 27-1 andre ledd.

Kommunen svarte i brev datert 25. februar 2022 og opplyste at arbeidsgruppen ville bli opprettet på nytt i kommunestyremøte 10. mars 2022. På bakgrunn av kommunestyremøtet har vi etter en samlet vurdering besluttet å ikke gjøre en lovlighetskontroll av det aktuelle vedtaket. Vi ser likevel grunn til å veilede kommunen for fremtidige saker, se neste side .

Statsforvalterens avgjørelse

Statsforvalteren tar ikke Sør-Aurdal kommunes vedtak av 16. desember 2021 om opprettelse av arbeidsgruppe, opp til lovlighetskontroll på eget initiativ.

Statsforvalterens kompetanse

Hvis særlige grunner tilsier det, kan departementet av eget tiltak kontrollere om et vedtak er lovlig, jf. kommuneloven (koml.) § 27-1 andre ledd. Kompetansen er delegert fra departementet til statsforvalterne.¹

Statsforvalterens vurdering

Hvorvidt et vedtak på eget initiativ skal tas opp til kontroll eller ikke, er opp til Statsforvalteren å avgjøre. Det foreligger ikke en rettighet for den enkelte til å få et vedtak kontrollert.

Som nevnt må det foreligge «særlige grunner» for at Statsforvalteren av eget tiltak skal kunne kontrollere om et vedtak er lovlig, jf. koml. § 27-1 andre ledd. Innføringen av kravet om særlige grunner gjennom ny kommunelov i 2018, er ikke ment som en innstramming i forhold til forrige kommunelov. Bakgrunnen for kravet er at loven skal gi uttrykk for praksisen ved forrige kommunelov.² Praksisen var og er at det er en høy terskel for å ta opp vedtak til lovlighetskontroll av eget tiltak, og at kontrollmyndigheten bør brukes med varsomhet.

¹ Jf. kapittel IX i forskrift om delegering av myndighet etter kommuneloven, inndelingslova og forvaltningsloven, av 30. august 2019 nr. 1096.

² Jf. Prp.46 L (2017-2018) side 414.

Kommunens svarbrev har ikke gjort at Statsforvalteren har forandret syn på at det hefter usikkerhet ved lovligheten av kommunens vedtak 16. desember 2021 om å opprette en arbeidsgruppe. Statsforvalteren mener imidlertid at eventuelle feil ved opprettelsen av arbeidsgruppen ble rettet opp i ved kommunestyremøtet 10. mars 2022, hvor arbeidsgruppen ble opprettet på nytt. Dermed hefter det ikke lenger nok usikkerhet om lovligheten av arbeidsgruppen, til at Statsforvalteren ser grunn til å lovlighetskontrollere vedtaket datert 16. desember 2021.

Statsforvalteren gir likevel en kort veiledning til om hvilke folkevalgte organer som kan opprettes, hvem de kan bestå av og spesielt om arbeidsgrupper.

Kort veiledning

Utgangspunktet er at kommunene skal ha stor frihet til å organisere sitt arbeid og etablere de folkevalgte organene som trengs. Det er et utslag av det kommunale selvstyret. Samtidig er det viktig at organiseringen av arbeidet og de folkevalgte organene har noen felles rammer.

Hvilke folkevalgte organer som kan opprettes

Felles rammer sikrer en viss gjenkjennelighet i ulike organer, noe som kan være en fordel blant annet for de som skal forholde seg til kommunen og følge kommunens arbeid. Derfor gir kommuneloven en uttømmende liste over hvilke folkevalgte organer som kan opprettes, se kommuneloven § 5-1 og § 5-2.

Videre gir kommuneloven saksbehandlingsregler som gjelder for slike organer, se kommuneloven kapittel 11. Blant saksbehandlingsreglene er det for eksempel sentralt at saker behandles og vedtak fattes i møter som er åpne for offentligheten.

Sammensetningen av kommunale organer

Kommuneadministrasjonen og de folkevalgte i kommunen har svært ulike roller. For å unngå en sammenblanding av disse rollene, kan et organ eller arbeidsgruppe eller lignende ikke bestå av både folkevalgte og administrasjonen; slike organer skal enten være folkevalgt eller administrativt.³

Om arbeidsgrupper

Arbeidsgrupper hører ikke blant de folkevalgte organene som er listet opp i kommuneloven § 5-1 og § 5-2. Slike grupper kan likevel opprettes som folkevalgte organer i en av formene som er listet opp i disse bestemmelsene, for eksempel arbeidsutvalg etter § 5-1 første ledd bokstav e). Alternativt kan det etableres en arbeidsgruppe underlagt administrasjonssjefen.

Om arbeidsgruppen er å anse som et folkevalgt organ eller en del av administrasjonen må vurderes konkret i det enkelte tilfelle. Utgangspunktet er at organer som er oppnevnt av et folkevalgt organ, selv vil være å anse som et folkevalgt organ. Tilsvarende vil en gruppe oppnevnt av administrasjonssjefen være å anse som en del av administrasjonen.⁴

Statsforvalterens avgjørelse

Statsforvalteren tar ikke Sør-Aurdal kommunes vedtak av 16. desember 2021 om opprettelse av arbeidsgruppe, opp til lovlighetskontroll på eget initiativ.

³ Jf. NOU 2016:4 side 94.

⁴ Se til sammenligning Kommunal- og moderniseringsdepartementets tolkningsuttalelse datert 7. juli 2015 om såkalte prosjektgrupper.

Avgjørelsen kan ikke påklages.

Med hilsen

Jo-Bjørner Haugen (e.f.)
avdelingsdirektør

David Larsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent